

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. III, 26/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συνεργ. 1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομότης).....² Αχαΐνη
(παλαιότερον ὄνομα: ... Ράτς...), Ἐπαρχίας ... Γρεβενῶν
Νομοῦ Γρεβενῶν.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μαυρί-
δης Παρμενίου ἐπάγγελμα ... Δημοδιδάσκαλος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Χωρίου Ἀχαΐνης Γρεβενῶν
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 4... ἔτη...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Νικόλαος Σιαμπανίδης
..... Γαῦ..... Κων. Νου.....
ἡλικία... 68... γραμματικαὶ γνώσεις..... Δημοτικῆς
..... τόπος καταγωγῆς Πόντος.....

περιοχὴ Γρεβενῶν... Τουρκοὶ
β) Ν. Ν.... Χωρίον Ἀχαΐνης... Γρεβενῶν...

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περὶοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπόραν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Οἱ κατὰ μαιζῶν χωρίων
τὸ πρῶτον ἐγκατεβάδισαν εἰς τὸ
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ὁ Ν. Ν.... πάντα... χωρίζονται.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Τὰ κτήματα ἀνήκουν εἰς τὴν Κοινότητα.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ὁ Ν. Ν.... περιουσίαν παρεμειν... ἀνεραία διότι
οἱ υἱοὶ καὶ τὰ τέκνα διέφυγον καὶ τὸ πατρὸς
καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ διεσκοιρίσθησαν.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται ταυτοχρόνως καὶ μὴ τῶν γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *οἱ τεχνῖται ἀπὲς τὴν βίαν εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ἡγεμόνες... οἱ... ὑφὸ δόλοκληρον...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κάτοροι κλπ.)... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυτητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ... *ἔρχονται... ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐποχικῶς... ἐκ... τῶν... ἡμερομισθίων... ἀτόμων... ἀμειψιμῶν...*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *οὗτοι... ἐχρησιμοποιοῦντο... δοῦλοι... ἐκ... τῶν...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *οὗτοι... ἐπὶ... ἀνέυρεσιν ἐργασίας...*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *οἱ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἀνέυρεσιν ἐργασίας...*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ;...

·Η...ἀπαντες...ἐχόντες...τόν...διδ. ζωὴν
·τοῦ...ἐκ...ἀπαντες...ἐν...
·ἐχόντες...τὸ...ἐχόντες...διδ...
·...χρῖς...καὶ...τὸ...ἐχόντες...

2) Πότε έγινε το πρώτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ὁλὰ... τὰ... ἀν. κτ.ρ.ω... ἀ.φ.ε.ρ.ω... τ.ῶ... π.ρ.ο.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; .. Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

Εχρηστοποιήθη ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου λόγου τοῦ 1954

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ; ... Το. 6. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0. 0.

ὅλα τὰ κτήνη καὶ ὅσα ἴσους ὄφεις καὶ...

α) Προσφώνω τον Άντα, τη Νόλη και την Πέλοχ. Ήν

Παραθέσσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2. 5. 8.

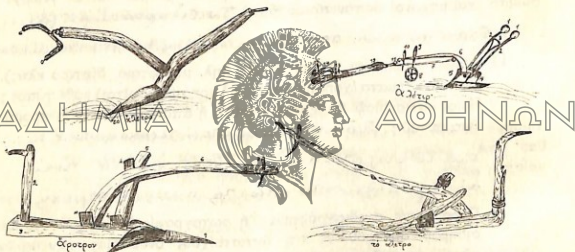
3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) .. από π. 1954 ..

3) Μηχανή θερσίμου. $\epsilon_{\text{χημ}} = 40\%$, $\eta_{\text{μηχ}} = 85\%$, $\eta_{\text{ολ}} = 34\%$.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). δὴν. ἔχρησθησαν οἱ ἱερεῖς
 5) Μηχανή ἀλωνισμού . . . ἔχρησθησαν οἱ ἀσπίδες . . . τὸ . . . 1.9.5.6...
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . . . τὸ αὐτὸ . . . ἐξ. τῶν . . . παλαιῶν
 . . . τῶν. πατρὶδ. . . ὅπου . . . πολλὰ . . . ἐπ. ὁν. . . ἔχρησθησαν οἱ
 . . . ἐξ. τῶν . . . ἐξ. τῶν. πατρὶδ. . . κατὰ τὴν . . . τὸ
 ἐδ. ἡρ. . . ἐκαστὸν ἐν ἑαυτῷ . . . ὑπὸ. τῶν ἰδίων . . . ἐκαστῷ
 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐν ταύτῃ ;

- 3) Ὑχογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..Τὰ..ὕνι..ἔν..ξυλίνων..ἀρότρων..ἦν..ἐν..κτλ..
..τὸ..μεταβάλετε..παρελθόντων..
.....

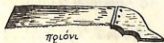
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ..ἐκ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

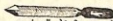
..Τὰ..ἐργαλεῖα..ἦν..ἐν..κτλ..
.....

πριόνι

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

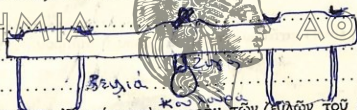
8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Οἱ βόες καὶ ἡμίονοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο βόες ἢ ἡμίονοι*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Οἱ Συγροὶ ἐκτελεστοὶ διὰ τοῦ ζευγαρίσματος...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὰ) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύλα καὶ λοῦρα*

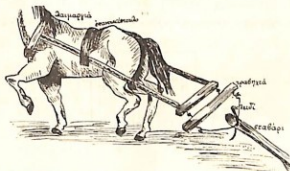
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Εἰς Συροὺς καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ ἄροτρου εἰς τοῦ σχοινίου*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζῶου; *Εἰς Συροὺς μετὰ τὸν βόα καὶ ἡμίονον ἀσθενέστερον*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Εἰς Συροὺς μετὰ τὸν βόα καὶ ἡμίονον ἀσθενέστερον*

Εἰς Συροὺς μετὰ τὸν βόα καὶ ἡμίονον ἀσθενέστερον

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

...by... manuscript...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιος ὤργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας.

ἔλα... τὰ ἀποκλ... ὅτι... ἐφ' ᾧ... ὁ
ἀνὴρ... διὰ τοῦτο... ἐφ' ᾧ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

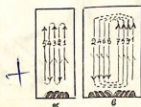
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

11. Αφαιρέσεις. Γίνονται. Διά της βαμίστρος,
 12. Οπίσθεν. Εξ. Ένα. Τριών. Πό. Οχ. Ον.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθεῖαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Πολυπόρφυα... πύριφραμς... κιν. δ.ε. μεσ.
...εὐ.ε.αν... φραφρμ...

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωμάτων σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Η σπώρα και το οργάνω του άρου γίνεται (ή γίνεται ακόμη) εις λωρίδας (δηλ. σπορές ή σποριές, ντάμιες, διασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; ΝΑΙ. αφ' υστέρ... ε... ε. π. α. β.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μέ αὐλακιάν ; .. μ. β. παρὰ
.. μ. β. παρὰ .. εἰ .. ἀμφαδανί .. λωρί .. ὅχι πρὸς ἀφαιρία

6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἀροτρον; . . .
 . . .
 . . .

7) Ποιοί τρόποι ή είδη όργώματος (άρотριάσεως) ήσαν έν χρήσει παλαιότερον (ή σήμεραν). Δηλ. ή διάνοιξις τών αύλάκων μέ τò ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

... το βράδι... όρμητα... είναι το σύνολο

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

М. Горький... жившему... в Вятке,

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

"Εν... ὁρῶμεν καὶ ἐνοπλίσματα
αὐτοῦ... Αἰψάνα... ψήφισμα αὐτοῦ τὸν
αὐτοῦ.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Διὸ καὶ μνηστεύειν εἰς Ὀρχομενὸν καὶ
 Ἰβηρίαν. Εἰς τὴν πόλιν ἀγορεύει πρὸς τὴν συνέθεσιν

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

* Η. κατάληξη. ἔστιν. συνεχὲς. ὑπάρχει. ἀφ' αὐτοῦ.

4) Πόσα όργώματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν εποχήν; . Έν. . έργματα άνηνεργικά. έργα άνηνεργικά. έργα άνηνεργικά.

5) Ποια έργα λεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκν· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ... ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ... ΑΓΓΕΛΟΣ... ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΡΔΙΝΙΑΣ
ΔΙΟΧΑΡΗΣ... ΝΙΚΗΤΑΣ... ΤΕΝΕΥΣ... ΔΟΥΛΟΣ... 16 ΜΑΡΤΙΟΥ

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μὲν γὰρ... ἐλλογόμεναι... ἀδύναται... φαίνονται. 2.

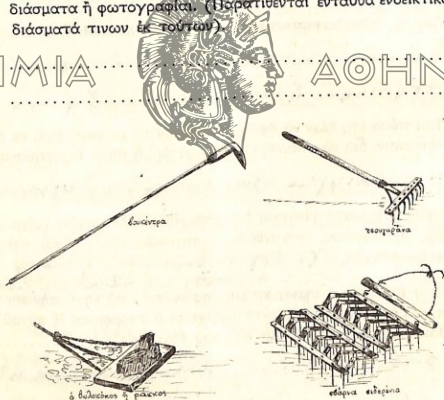
... το .. άνω .. 73 .. βουλινας .. συνελθειν ..

'H...h...b...m...r...a...e...d...m...f...o...a...t...h...n...g...r...i...z...u...z...o

2) Γίνεται μετά το ὄργανωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); Π.ά.ν.τ.α. . . τ.α.ς.τ.α. . . ἔχ.ν.κ.ι.ο. . . δι.ά. . .

...Εὐχάριστος... εὐχαριστήριον... ἐπὶ ἀξίᾳ... ἡμῶν

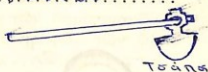
3) Η σκαφή μερών του άγρου που δεν έχουν όργωθῆ (με σκαλίδα, τσαπί κ. ά.); Νά γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νά παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ο. μακρῶς. ἢ μακρτέρῳ. ἢ. βία. ἢ. ἐκχρησάμεν
 ὁ μακρῶς. διὰ τὸ μακρτέρῳ. ἢ. βία. ἢ. ἐκχρησάμεν
 ἢ. βία. ἢ. ἐκχρησάμεν. ἢ. βία. ἢ. ἐκχρησάμεν.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

ΚΑΝΩΝ... ΠΡΟΣΩΠΩΝ... ΕΒΘΙΔ... ΤΑ... ΤΟΥ...
 ΑΥΤΟΣ... ΤΗΣ... ΕΠΙ... ΤΑ... ΤΟΥ...

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦνται (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Νότιοι πεδινὰ καὶ ὄρη

· ἡ ἀρδωτικὴν... Στὰ ζῦμα... ριζίδι... φασκ...
· ἐνὰ πλῆκτι... Στὰ ἀρδωτικὴν... φασκιδιοι... ζ' ἡφαιστ

- 8) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... Διὰ ... βοσκῆς καὶ ... τριφυλίας ... βοσκῆς καὶ ... τριφυλίας ...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως. . Πλάντασε . . ἔ . . ἄνθρακας . . ἔφυσε λίαν το .
. ἔ . . ἰσάρι . . πασιβανία . δι' ἑλαιο . πασιβανία .

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... τὸ... δρεπάνι ἐργάζετον θερισμοῦ ὁδοντωτὸ... ἢ
... ἀλλὰ... τὰ... δὲ... πρῶτα... λαμβάνειν...
.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Σημειώσατε... καὶ... δὲ... τὸ... δρεπάνι... τριφυλλίου...
... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...

... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

... καὶ... δρεπάνι...
... καὶ... δρεπάνι...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.). *Ο. Ε. Δ. Πρωφ. Χρῆς... π... τὸ ἐρ. 70. 6. 7. 4. 6. 11*

6) Ἡ το παλαιότερον (ἡ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός μὲ τὰς
 χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
 ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
 (τῆς ρόβης κλπ.) . . . τὰ δὲ ἀφ' ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . .
ἀφ' ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . .
ἐξ ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . . ἐξ ἡμερῶν . . .

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ...20... ὕψος... 10... εἵματος εἰλῆ. π.α.δ. αἰότρω. κέρρα. δ. λ.δ. γ.γ. δ. ζ. ρ. α. λ. α. ι. ο. γ. η. κ. λ. ν. .. 25. διέφερε ὑψ.

2) ΟΙ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; . . . Οἱ . . . Θεριστὰς . . . ἀποδίδει . . . καὶ ἑστίαται
ἢ καὶ φαγεῖται ἐπὶ . . . καὶ ἑστίαται . . . καὶ ἑστίαται . . . ἀποδίδει
ἢ καὶ φαγεῖται ἐπὶ . . . καὶ ἑστίαται . . . καὶ ἑστίαται . . . ἀποδίδει

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὲς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

καλοῦνται... ἀγκαλιές.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;.....

Οἱ... ἔφθινον... νὰ... θερίζουν... ἀπὸ τῆς... πευδίας
... καὶ... ἀρεσκίαν... διὰ...
... ὑπῆρχον... ..

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μετ' ἡμερομισθίων (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς) ; Ποία ἦτο ἡ ἐμοίρῃ εἰς χρήματα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἐνοματολογίαν).....

... θερίζονται... διὰ... χεῖρας... διὰ...
... παρ'... εἰς... ἀπὸ...
... εἰς... εἰς... χρῆμα... καὶ... παρ-
... φαγητοῦ... ..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....

Οἱ... θερίζονται... χρῆμα... διὰ...
... παρ'... εἰς... ἀπὸ...
... εἰς... εἰς... χρῆμα... καὶ... παρ-
... φαγητοῦ... ..

Συνάρι.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.. Οὐδὲν... ἐξιδέτο... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

.. Οὐδὲν... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδος...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...

.. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

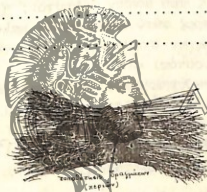
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. Τὸ... δεμάτιασμα... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...
 .. δεμάτιασμα... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων... ἑρπύλλων...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρῖες, ἀγκυαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ...δεμάτιασμα...ἐγίνετο...ὁ...ἔδενε...ἀπὸ...
 βελονοειδῶν...σχοινίων...ἀπὸ...ἑκαστοῦ...δὲ...
 χεῖρας...καὶ...χειρῶν...Τὰ...δεμάτια...ἐγίνετο...
 καὶ...τῶν...παραθῆσαν...καὶ...ἐκαστοῦ...
 καὶ...καὶ...δεμάτιασμα...ἐγίνετο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Τὰ...δεμάτια...ἀφήνουντο...καὶ...
 ἐν...τοῦ...καὶ...συνεκεντρώνοντο...
 καὶ...καὶ...καὶ...καὶ...καὶ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ...παράτα...ἐφ' ἡμέραν...αὐτὴν...ἀναξάν... ..

...αὐτὴν...καλλιέργειαν...αὐτὴν...ἐκείνην...ἐκείνην... ..

...ἀπὸ...αὐτῆς...ἐκ...καταστάσεως...καταστάσεως... ..
1924

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... ..
Ἡ...διαστάσεων...ἐκείνην...αὐτὴν...ἐκείνην... ..
...ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..
...ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνήθηζεν παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ θηρά χορτά (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... ..

Ἡ...ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..
ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..
ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..
ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην...ἐκείνην... ..

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ἡ...ἐκ...ἐκείνην...ἐκείνην... ..

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χορτοῦ καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... τὰ δεμάτια μεταφέρωντο εἰς τὸ ἀλώνι ...

... διὰ τοῦ ἀλωνιδοῦ ...

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ἀντὶ τῆς μετὰ τὴν ἐξέλιξιν ...

μόνον τὰς ἀσθενεῖς καὶ ἀποφθινοῦσας ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ...

ἰσορροπίας ...

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

θεμωνοστάσι ...

ἐν τῇ αὐλῇ ...

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Η... αὐτοῦ... ἐν τῇ πόλει... ἐν τῇ πόλει... ἐν τῇ πόλει... ἐν τῇ πόλει... ἐν τῇ πόλει...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

To: address office... 2014... 15 August

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χύματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὸ... ἔκλεψε... ἔ. 20... ἔκλεψε... ἔκλεψε...

...δὲ... τὸ πρῶτον... πρὸς τὴν... ἀναμνηστικῶς

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωνι ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνος: καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρῳν).....

...En un... p. vera... d. l. ... en un... d. l.

Λύση.

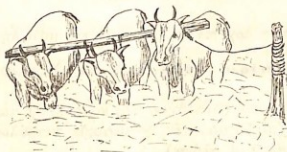
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

...ស្រី... ប្រុស... ប្រុស... ប្រុស... ប្រុស...

Προεργασία... και... δι' αλυσίδα...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλω-

τὰ δὲ σελήνια ἐλύνοντο καὶ ξεωρηθῆναι ἐπ' αὐτῶν.

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχρυστοποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχού τοποθετείται προς τούτο καθέτως εις τὸ μέσον τοῦ ἁλ-
ωίου βύλυος στυλος, ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στήληρος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρθάν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Καλοῦτε καὶ τὸν ἀκαθάρτον. Σωτήριον. Οὐραβένιν...

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ

... $\langle \delta \phi \rangle$...

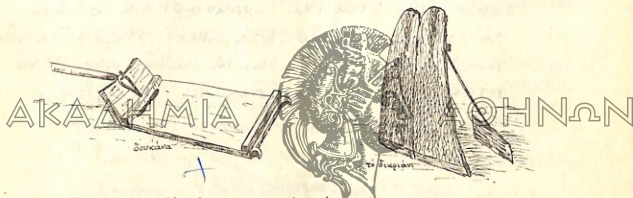
Alexander M. J. ...

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σπειρὰν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Ἐπαρθεῖται... δακτύλιος... βραχίον... ἢ... ἐκκλινόμενος
ἵσκιος... ἀντικείμενος... καὶ ἐκκλινόμενος... διὰ τὴν...
καὶ... ἐκκλινόμενος... ἀντικείμενος... ἀντικείμενος...
καὶ... ἀντικείμενος... ἀντικείμενος... ἀντικείμενος...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένῃ εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος...
ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος...
ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος...
ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος... ἢ... ἐκ τίνος...

- δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ... ἀλωναίος. ἀρχίζει... τὸ πρῶτον... καὶ ἔπειτα...
ἐπὶ τῆς... τοῦ ἀπογεύματος... ἐκτελεῖται... καὶ ἐπὶ τοῦ...
ῥαυτοῦ... ὑπὸ... καὶ... ἀρχὴν... ἐκτελεῖται...
διὰ... τὴν... ἐπὶ τῆς...
.....
.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ... διχάλι... χρησιμοποιεῖται... διὰ...
τὰ... ξύλα... καὶ... διὰ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
πρὸς... διὰ... καὶ...
τὰ... διὰ...
.....

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ;

Ὁ... ἀλωναίος... ὁ γεωργὸς... ρίχνει...
... καὶ...
.....

- 14) 'Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Ἔχετε διάσαστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα)

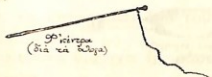
Ὁ... ἀλωναίος... αὕτη... εἶδος...
... καὶ...
.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . .

..τὰ δὲ δούλα τὰ πρὸ ἀλωνίου
..τοὺς ἀπλῶμας... χωρὶς... ἐφ' ἑαυτοῦ... καὶ πάλιν ἤλωνίζοντο
..τὴν... αὐτὴν... ἀπὸ τῆς...

90' κίοντα
(διὰ τὰ δούλα)

90' κίοντα
(διὰ τὰ δούλα)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..μάλαμα... ἑλκυστὰ... ἀπὸ τῆς...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστᾶς καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βρόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν . . .

..ἀλωνιστᾶς... ἑλκυστὰ... ἀπὸ τῆς...
..χωρὶς... ἑλκυστὰ... ἀπὸ τῆς...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑαυτοῦ καὶ μετ' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ἁλμυρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..ἀλμυρὸν... ἑλκυστὰ... ἀπὸ τῆς...
..ξύλον... ἑλκυστὰ... ἀπὸ τῆς...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο ὅσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . .

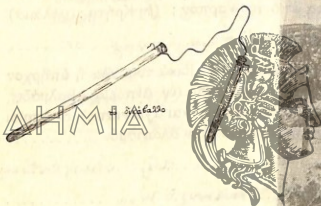
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ἀντίθετο

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
‘Εγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

...Όχι... Είπα... "αλλά να το... εμένα... γραφτεί δια..."

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλυσιστικής μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

κατὰ τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Εὐκλείδης, περὶ τῆς 1956*
ΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**
 ΕΝΤΕΛΕΙΑ ΕΞ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἄλλαχού· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

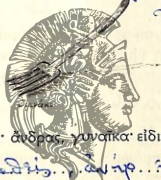
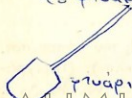
Ain eke... sid mine... chak aur aur... 2000

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίκνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

... *Asp. Cyatharia* ... *Asp. Cyatharia* ... *Asp. Cyatharia* ...
 ... *Asp. Cyatharia* ... *Asp. Cyatharia* ... *Asp. Cyatharia* ...
 ...
 ...

- Τὸ ἄρχαῖον... ἀκρίβεια... ἐξέτασιν καρπολογίᾳ
καὶ εἴτα... τὸ... εἰκοσιπέντε...
τὸ ὑποδοχὴν χρυσοῦς εἶται γὰρ τὸν καθαρὸν τὸν
αἰνῶντος καὶ καὶ

ΑΘΗΝΑΝ

- Lixia* s. medii. Corp. s. fumi. pitho rē.
O. m. g. v. i. e.

- [illegible]

- 26 —

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.. τοῦ το. Γαλιθίου. Σεταί. .. εἰς .. εἰς το .. καὶ .. ἡ Σεταί
.. φιλία .. ἡ .. καὶ .. εἰς .. το .. πρὸς .. διάνει φρ

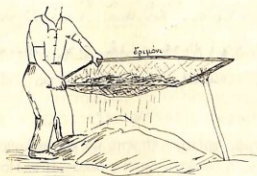
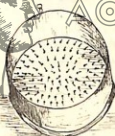
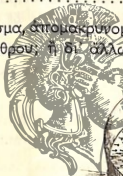
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.. Η .. διαλογή .. χι .. καὶ .. καὶ .. καὶ ..

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

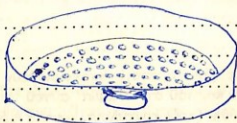
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Κ.Ο.Σ.Μ.Ν.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ἐν ταύταις τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀνωτέρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

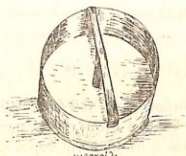
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ὅντε... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι...
 ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι...
 ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι... ἔτι...

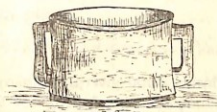
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κάβα κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εικόνας).....

Τεταμένη εις... Σοχή... 16... μέλι...
...δύο... δέ... τόποι... δοχεία... απομονώνοντα...
...1 (έκ.)... κλίμα... λ'...

μυροκοίλι

κούριος

2) Ποία άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ άλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ λυφτιάτικο,
- δ) τὸ εὐωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα τῆ φωτογραφίας αὐτῶν)

...τεταμένη... δύο... τόποι... ἐνα... λ'...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

...εἰς... τὸ... ἀμφοῖς... δοχεῖα... παπαδια...
...εἰς... σχῆμα... παρατηρητέον...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ άλωνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

..Τὸ...ἀχρῶν...ἐν τῷ κέντρῳ...ἐξ...ἀχρῶν...
...ἀχρῶν...ἐν...ἀλῶνι... ..

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλῶνισμα ; ...

..Δὲ...ἐν...ἐν...ἐν...
.....
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύνων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

...Μόνον...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
...καὶ...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Πόσον τὸ σχῆμα τῆς πρὸ φυλάσσεται.
πρὸς πόσον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἐσπέρας 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

...Ὁὐδὲν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

..Μόνον...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...
...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...ἐν...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

... φανός

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;...

... παιδιά

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ;

... ξύλα

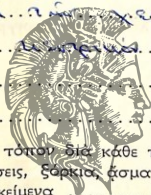
... παιδιά

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

... παιδιά

... παιδιά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

... Μόρια ... παιδιά ... χοροί ... παιδιά ...

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερές)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... ὡς... ἐκκλινέτω... ὑποκατέστη... ἡσυχία... ὑπερβία...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ὡς... ἰ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίδα 3η

Έργοντα Ε', Ια

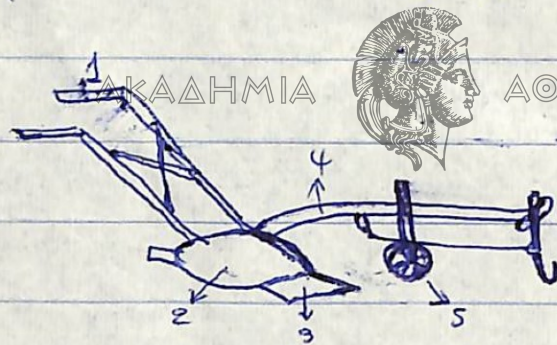
Τὸ ἔργορον τὸ σιδυρὸν ἦτο μόνωτρο ἢ δίφυτρο (πολύ σπάνια)

Τοῦ μονοφύτου παραθέτομε σχεδιάγραμμα. 1 χειρολαβή, 2 φτερό,

3 ὄρι

4 παχάρα

5 τροχός

Σελίς 2.
Ἐρώτημα γ' 4α

Ἰσχυρῶς καὶ ὑποίθαρρο εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα.

Ἀλλοτε πάλιν ἡ προσφορά ἐργασίας ἦτο ἀπορία, συνεδρῶ

αἱ σπουδῆναι διὰ τῶν μετῶν τῶν ἀλλοποιομένων τῶν περιόδων

τῆς πολεμικῆς ἐργασίας. Ἡ ἐργασία ὑποίθαρρο δι' ἐργασίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 3η

Ερώτη δ', 2α

Το 1920 έσχοιαν τῶν νομίμων ἐπὶ τῇ πρώτῃ τῇ Πατρίδα
τὰ παλαιότερα ἀγορεύει τῇ μετὰ τοῦ 1924 ἀσχοίαν, ἡδυναι
ἔδωκα τῶν νομίμων ἐπὶ τῇ νέῃ τῇ Πατρίδα ἐπὶ τὰ χερσὶν
Ἀγάπῃ τῶν Τρεβένων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Με τῇ πρώτῃ ἐγκατάστασιν ἡμοχαιδῶν τῇ ταύτην ἐξ Παλαιῆς
τῇ Πατρίδος.

Ἀρχότερον ἐξελιχθῶσαν καὶ τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποιεῖν τὰ χημικὰ
ἀντάλλαγμα τοῦ 1958 καὶ μετὰ.

Προς

Τόν υ'Επιδευομένη των Δημοσίων
Σχολείων Περιφ. Γρεβενών

Εξ Γρεβενών

Ξν Αθήνη τη 19-12-69

«Χαίρετε αντιστάτη Ερωσηματολογίου του
Κέντρου Ερευνών της Ελληνικής Λογογραφίας
της Ακαδημίας Αθηνών»

λαμβάνω την τιμήν να υποβάλω
Χμν, συντημένως, αντιστοίχον Ερω-
σηματολογίου του Κέντρου Ερευνών
της Ελληνικής Λογογραφίας της
Ακαδημίας Αθηνών, συμπληρωμέ-
νοι και να παραμαλέσω δια τα
καλ' Χμνς

Εβελιδέλατος

Αντὶς τοῦ Σχολείου

ΑΘΗΝΩΝ

ΜΑΧΕΙΡΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ